

Soạn bài Ca Huế trên sông Hương - Ngữ văn lớp 7

Gợi ý trả lời câu hỏi phần Đọc - hiểu (trang 103 - SGK)

Câu 1. Trước khi đọc bài này, em đã biết gì về cố đô Huế? Hãy nêu một vài đặc điểm tiêu biểu của xứ Huế mà em biết.

Trả lời:

- Huế từng là kinh đô nhà Nguyễn, hiện tại là cố đô đẹp và cổ kính bên bờ sông Hương.
- Huế thơ mộng và trữ tình với điệu Nam ai Nam bình với di sản Nhã nhạc cung đình Huế.
- Nhiều danh lam thắng cảnh đẹp lãng TỰ ĐỨC, Khải Định, Minh Mạng, chùa Thiên Mụ, biển Lăng Cô, núi Ngự Bình...

Câu 2. Hãy thống kê tên các làn điệu dân ca Huế và tên những dụng cụ âm nhạc được nhắc tới trong bài văn, để thấy sự đa dạng phong phú của hình thức ca Huế trên sông Hương.

Trả lời:

* Các làn điệu dân ca Huế:

- Hò giã gạo, ru em, giã vôi, giã điệp, bài chòi: náo nức nồng hậu tình người.
- Hò lơ, hò ô, xay lúa, hò nện... gần gũi dân ca Nghệ Tĩnh, thể hiện lòng khát khao, nỗi mong chờ, hoài vọng thiết tha của tâm hồn Huế.
- Nam ai, nam bình, quả phụ, tương tư khúc, hành vân: buồn man mát, thương cảm, bi ai, vương vấn.
- Tứ đại cảnh: âm hưởng điệu Bắc pha phách điệu Nam không vui, không buồn.
- Chèo cạn, bài thai, hò đưa linh: buồn bã.

* Các dụng cụ âm nhạc:

- Đàn tranh, đàn nguyệt, tì bà, đàn nhị, đàn tam, đàn bầu.
- Cặp sanh tiền

Ca Huế rất đa dạng và phong phú về các làn điệu và ngón chơi của các ca công, như tác giả đã viết: “tiếng đàn lúc khoan lúc nhặt làm nên tiết tấu xao động tận đáy tâm hồn.”

Soạn bài Ca Huế trên sông Hương - Ngữ văn lớp 7

Câu 3. Sau khi đọc bài văn trên, em biết thêm gì về vùng đất này?

Trả lời:

Sau khi đọc bài văn trên, em biết thêm về vùng đất Huế:

- + Nguồn gốc của một số làn điệu ca hát Huế.
- + Vẻ đẹp, phong phú đa dạng của các làn điệu dân ca Huế (điệu ca, nhạc cụ, các ngón đàn).
- + Hiểu biết thêm về danh lam thắng cảnh, di tích lịch sử
- + Huế nổi tiếng bởi các làn điệu dân ca và âm nhạc cung đình và nhạc cụ.
- + Nghe ca Huế trên thuyền rồng sông Hương là nét lãng mạn, thơ mộng.

Câu 4. Hãy tìm hiểu và trả lời các câu hỏi sau:

- a) Ca Huế được hình thành từ đâu?
- b) Tại sao các điệu ca Huế được nhắc tới trong bài văn vừa sôi nổi, tươi vui, vừa trang trọng, uy nghi?
- c)* Tại sao có thể nói nghe ca Huế là một thú tao nhã?

Trả lời:

a) Ca Huế bắt nguồn từ nhạc dân gian và nhạc cung đình (là nhạc dùng trong những buổi lễ trang nghiêm nơi cung đình, tôn miếu nên trang trọng uy nghi).

Nhạc dân gian là các làn điệu dân ca, điệu hò, hát lí...

b) Các điệu ca Huế được nhắc tới trong bài văn vừa sôi nổi, vui tươi, vừa trang trọng uy nghi do bắt nguồn từ hai dòng nhạc dân gian và nhạc cung đình như đã nói trên.

c) Nghe ca Huế là một thú tao nhã vì:

+ Các làn điệu ca Huế có lúc vui tươi, sôi nổi, có buồn, cảm xúc băng khuâng.

+ Cách biểu diễn trang nghiêm, duyên dáng:

- Cách thức nghe nhạc trên thuyền rồng giữa dòng Hương thơ mộng
- Nội dung ca Huế sang trọng, trong sáng, gợi tình yêu quê hương đất nước

Soạn bài Ca Huế trên sông Hương - Ngữ văn lớp 7

- Người ca sĩ chuyên dǎng trình diễn với dàn nhạc do vũ công điều luyện trình bày.